Europos Parlamentas
2024-2029

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2024/2019(DEC)

13.2.2025

NUOMONĖ

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto

pateikta Biudžeto kontrolės komitetui

dėl 2023 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, vykdomosios įstaigos ir devintasis, dešimtasis ir vienuoliktasis Europos plėtros fondai
(2024/2019(DEC))

Nuomonės referentas: Tomáš Zdechovský

PA_NonLegDec

NUOMONĖ

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas ragina atsakingą Biudžeto kontrolės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti toliau pateikiamą tekstą:

1. palankiai vertina pažangą, padarytą 2023 m. įgyvendinant valstybių narių nacionalines programas; susirūpinęs pažymi, kad, nepaisant reikalavimo iki 2024 m. birželio mėn. panaudoti visas 2014–2020 m. programavimo laikotarpio lėšas, 18 proc. Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo (PMIF) lėšų ir 25 proc. Vidaus saugumo fondo (VSF) lėšų, skirtų valstybėms narėms tuo laikotarpiu, tebėra nedeklaruotos;

2. atkreipia dėmesį į Komisijos pateiktą pasiūlymą padidinti 4 ir 6 išlaidų kategorijų viršutines ribas atliekant daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio tikslinimą, siekiant užtikrinti pakankamą finansavimą Naujajam migracijos ir prieglobsčio paktui įgyvendinti; pabrėžia, kad reikia užtikrinti tinkamą ir savalaikį Sąjungos finansavimą valstybėms narėms ir Sąjungos agentūroms, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos veiksmingam ES išorės sienų valdymui, įskaitant neteisėtos migracijos prevencijos priemones, kartu remiant sklandų Sąjungos teisės įgyvendinimą prieglobsčio ir migracijos srityse ir užtikrinant pagrindinių teisių laikymąsi; ragina Komisiją, laikantis 2024 m. birželio 12 d. Europos Komisijos paskelbtame bendrame įgyvendinimo plane nustatytų terminų, stebėti, padėti laiku daryti pažangą vykdant administracinius, veiklos ir teisinius veiksmus, kurių reikalaujama iš valstybių narių ir Sąjungos agentūrų, ir ją tikrinti, kad iki 2026 m. vasaros būtų visiškai įgyvendintas Naujasis migracijos ir prieglobsčio paktas;

3. susirūpinęs pažymi, kad, Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) duomenimis, 2023 m. migracijos maršrutuose visame pasaulyje žuvo ne mažiau kaip 8 565 asmenys, taigi 2023 m. tapo daugiausia migrantų gyvybių nusinešusiais metais; taip pat apgailestauja dėl to, kad, nepaisant šio nerimą keliančio žuvusiųjų skaičiaus, 2023 m. neteisėtai į Sąjungą atvykstančių migrantų skaičius, palyginti su ankstesniais metais, toliau didėjo; susirūpinęs atkreipia dėmesį į didelį skirtumą tarp priimtų sprendimų grąžinti skaičiaus ir veiksmingai įgyvendinamų grąžinamų asmenų skaičiaus, ir pabrėžia, kad reikia veiksmingesnės grąžinimo politikos; taip pat pažymi, kad Komisija turi dėti daugiau pastangų ir padėti valstybėms narėms spręsti neteisėto sienos kirtimo problemą, taip pat sėkmingai įgyvendinti trečiųjų šalių piliečių grąžinimą; ragina Komisiją padėti valstybėms narėms spręsti neteisėto atvykimo problemas, su teisėta migracija ir trečiųjų šalių piliečių integracija susijusius klausimus ir kartu didinti skaidrumą ir atskaitomybę už Sąjungos vidaus reikalų lėšas trečiosiose šalyse; primena, kad Komisija turėtų ir toliau imtis priemonių migracijos ir prieglobsčio srityje vykdant išorės veiksmus ir, be kita ko, įgyvendinant Europos komandos principą, kartu būtina išsaugoti Parlamento vaidmenį; ragina Komisiją didinti Sąjungos vidaus reikalų fondų programavimo ir įgyvendinimo trečiosiose šalyse skaidrumą ir atskaitomybę; dar kartą ragina Komisiją remti Sąjungos agentūras ir valstybes nares, kad būtų nutrauktas neteisėtas asmenų gabenimas ir prekyba žmonėmis Viduržemio jūroje, kad migrantai nevyktų į gyvybei pavojingą kelionę jūra; ragina Komisiją apsvarstyti naują politiką, kuria būtų siekiama spręsti neteisėtos migracijos problemą laikantis negrąžinimo principo;

4. atkreipia dėmesį į 2023 m. vasario 9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose pateiktą valstybių narių raginimą mobilizuoti ES lėšas ir išteklius siekiant padėti valstybėms narėms stiprinti sienų stebėjimo pajėgumus ir infrastruktūrą, taip pat stebėjimą ir užkirsti kelią neteisėtam sienos kirtimui ir kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, laikantis galiojančios teisinės sistemos;

5. pripažįsta, kad Komisija vykdo nuolatinę teisinės valstybės kriterijų stebėseną pasitelkdama teisinės valstybės priemonių rinkinį ir, be kita ko, rengia metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą, tačiau tebėra susirūpinęs dėl to, kad, taikant pernelyg diplomatinį požiūrį ir neatskiriant pavienių ir sisteminių problemų, metinėje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje gali būti sumenkinami kai kurie rimčiausi ir (arba) nuolatiniai teisinės valstybės principo pažeidimai; pabrėžia, kad svarbu vertinimus grįsti konkrečiais ir išmatuojamais rodikliais, įskaitant nepriklausomus praktinio įgyvendinimo įrodymus, siekiant užtikrinti tikslesnį ir kokybiškesnį teisinės valstybės kriterijaus vertinimą; pritaria tam, kad finansinės priemonės, įskaitant ekonomikos gaivinimo lėšas, būtų susietos su itin svarbiomis tarpinėmis reikšmėmis ir teisinės valstybės principų laikymusi, ir kartu ragina Komisiją laikytis sistemingesnio, nuspėjamesnio ir skaidresnio požiūrio į lėšų įšaldymą ar jo panaikinimą remiantis objektyviais kriterijais; pakartoja, kad apgailestauja ir yra rimtai susirūpinęs dėl Komisijos sprendimo, kuriuo daroma išvada, kad Vengrijoje buvo įvykdyta horizontalioji reikiama Chartijos sąlyga, susijusi su teismų nepriklausomumu, ir dėl kurio Vengrijos valdžios institucijos galėjo pradėti reikalauti grąžinti iki maždaug 10,2 mlrd. EUR iš Sąjungos lėšų, teisėtumo; primygtinai ragina Komisiją į visas biudžeto priemones ir procesus įtraukti demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių sąlygas, jas stebėti ir išlaikyti, taip pat prireikus toliau ir nedelsiant taikyti Teisinės valstybės sąlygų reglamentą; ragina Komisiją, atsižvelgiant į pastaruoju metu įvykusius pokyčius, imtis veiksmų siekiant visapusiškai įgyvendinti Parlamento rekomendacijas dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo, pateiktas jo 2016 m. spalio 25 d. rezoliucijoje[1], ir užtikrinti, kad teisinės valstybės kriterijų vertinimai būtų vykdomi per nustatytą laiką ir kad visos išvados būtų susietos su privalomais veiksmais, ir kad jie būtų tikslesni ir kokybiškesni nei dabar, ir kad būtų remiamasi ne tik teisės aktų pakeitimais, bet ir realiais bei nepriklausomais jų praktinio įgyvendinimo įrodymais;

6. pakartoja, kad yra labai susirūpinęs dėl to, kad vėluojama vykdyti Komisijos procedūras, pagal kurias suteikiama galimybė susipažinti su dokumentais; primygtinai ragina Komisiją nedelsiant imtis konkrečių veiksmų ir atsižvelgiant į Parlamento rekomendacijas skubiai pašalinti šiuos trūkumus, užtikrinant, kad galimybė susipažinti su dokumentais būtų suteikiama laiku, veiksmingai ir skaidriai;

7. toliau labai apgailestauja dėl to, kad Komisija nesiima vykdymo užtikrinimo priemonių ir nesiima teisėkūros veiksmų, susijusių su Parlamento rekomendacijomis, be kita ko, dėl programos „Pegasus“ ir lygiaverčių šnipinėjimo programų naudojimo ir dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo tarpinstitucinio susitarimo pavidalu; primygtinai ragina Komisiją laikytis lojalaus

[1] 2016 m. spalio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl ES demokratijos, teisinės valstybės ir pagrindinių teisių mechanizmo sukūrimo (2015/2254(INL)) (OL C 215, 2018 6 19, p. 162).

Sąjungos institucijų bendradarbiavimo principo ir atitinkamai atsižvelgti į Parlamento rekomendacijas; taip pat ragina Komisiją pateikti veiksmų planą, kuriuo būtų siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui šnipinėjimo programomis Sąjungoje, visapusiškai pasinaudojant visomis Sutartyse numatytomis teisėkūros ir ne teisėkūros priemonėmis.

PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ NUOMONĖS REFERENTAS GAVO INFORMACIJOS

Nuomonės referentas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	6.2.2025
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 40 –: 14 0: 6
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Magdalena Adamowicz, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Nikola Bartůšek, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Branko Grims, Evin Incir, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, András László, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Michael McNamara, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Georgiana Teodorescu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Fredis Beleris, David Casa, Sigrid Friis, Markéta Gregorová, Hannah Neumann, Gaetano Pedulla', Sandro Ruotolo, Oliver Schenk, Alexander Sell, Bartłomiej Sienkiewicz, Malika Sorel, António Tânger Corrêa, Marco Tarquinio, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Petar Volgin, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Lucia Yar
Posėdyje per galutinį balsavimą pagal 216 straipsnio 7 dalį dalyvavę nariai	Bart Groothuis, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Pär Holmgren, Sérgio Humberto, Evelyn Regner, Carla Tavares, Ingeborg Ter Laak

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

40	+
ECR	Georgiana Teodorescu, Charlie Weimers
ESN	Alexander Sell, Milan Uhrík
PPE	Magdalena Adamowicz, Fredis Beleris, Krzysztof Brejza, David Casa, Lena Düpont, Branko Grims, Sérgio Humberto, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Ingeborg Ter Laak, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Veronika Cifrová Ostrihoňová, Sigrid Friis, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Bart Groothuis, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Sophie Wilmès, Lucia Yar
S&D	Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Evelyn Regner, Sandro Ruotolo, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Marco Tarquinio, Carla Tavares, Alessandro Zan

14	-
ESN	Petar Volgin
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Malika Sorel, Petra Steger, António Tânger Corrêa, Tom Vandendriessche
The Left	Giuseppe Antoci, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Gaetano Pedulla'

6	0
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Pär Holmgren, Erik Marquardt, Hannah Neumann

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė